

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.136/2025/7/I.

A felperes: felperes

(cím1)

A felperes képviselője: dr. Bicsák Zsófia ügyvéd

(cím2)

Az alperes: alperes

(cím3)

Az alperes képviselője: dr. Bakosi Zoltán ügyvéd

(cím4)

A per tárgya: megbízási díj, pénztartozás megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

3.P.21.013/2024/18.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 28. sorszám

R é s z í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000,- (kettőszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak a részítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 275.000,- (kettőszázhetvenötezer) Ft feljegyzett elsőfokú eljárás és 440.000,- (négy száznegyvenezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Az eljárási illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adószámát vagy adóazonosító jelét.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által a részítélete alapjául megállapított tényállás szerint a 2018. július 2-án kelt szerződésben az alperes a kizárólagos tulajdonát képező cím3 szám alatti ingatlan teljes körű belső felújításának elvégzésével és az ehhez kapcsolódó járulékos feladatok, egyeztetések, intézkedések ellátásával bízta meg a felperest azzal, hogy a megbízás teljesítését követően számolnak el egymással.

[2] A felperes a 2024. november 27-én előterjesztett, a részítélettel elbírált első keresetében megbízási díj és anyagköltség jogcímén 5.500.000,- Ft és ennek 2024. augusztus 10-től járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:272. §, 6:276. § és 6:279. § alapján, utóbb a válasziratában a keresete jogalapjaként a Ptk. 6:238. § és 6:252. § rendelkezését is megjelölte.

[3] Állította, hogy a megállapodásuk eredetileg arról szólt, hogy a felperesi vállalat ellenértékeként az alperes a beruházással arányos tulajdoni hányadot fog neki juttatni. Ennek hiányában a közöttük létrejött szerződés teljesítése nyomán az elszámolás eredményeképpen az alperes 5.500.000,- Ft megbízási (vállalkozói) díj és anyagköltség megfizetésére köteles, mely követelése 2019. augusztus 15-én esedékessé vált. Hivatkozott arra is, hogy noha az építési munkák 2019. augusztusában fejeződtek be, az alperessel fennállt élettársi kapcsolata megszűnéséig alappal bízott abban, hogy az általa végzett munkák ellenértékét az alperes meg fogja fizetni.

[4] A felperes állította, hogy az elévülést megszakította azzal, hogy a követelés megfizetésére írásban felszólította az alperest a 2024. július 26-án kézbesített levelében.

[5] Az alperes e kereset elutasítását kérte, elsődlegesen a követelés elévülésére hivatkozott azzal, hogy az akkor is bekövetkezett, ha a bíróság a felperes által állított esedékességi időpontot fogadja el, bár álláspontja szerint az elévülési idő már 2019. június 24-én megkezdődött. A kereset érdemét tekintve hangsúlyozta, hogy a fennállt élettársi

kapcsolatukra figyelemmel nem volt közöttük az ellenérték teljesítésére vonatkozó megállapodás. Ha pedig helytálló a felperesnek a tulajdonjog juttatására vonatkozó előadása, akkor a pénzkövetelés iránti igény eleve nem lehet megalapozott.

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett részítéletével a felperes 5.500.000,- Ft megbízási díj, anyagköltség és kamatai megfizetésére irányuló keresetét elutasította, mert a követelés a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése alapján – a felperes által megjelölt esedékességi időponttól számítottan - 2024. augusztus 15-én elévült. Kiemelte, hogy a Ptk. 6:25. § (1) bekezdése szerint a követelés megfizetésére irányuló írásbeli felszólítás nem szakította meg az elévülést.

[7] Mivel a kereset alapjául szolgáló követelés esedékességének felperes által megjelölt időpontjához képest 5 év eltelt a keresetlevél benyújtásáig, ezért mellőzte a bizonyítást egyrészt az elévülési idő esetleges korábbi kezdete kapcsán, másrészt a részítélettel elbírált kereset érdemét illetően is.

[8] Az elsőfokú részítélet elleni fellebbezésben a felperes annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 380. § c) pontja alapján, mert az a lefolytatandó bizonyítás hiányosságai miatt a rendelkezésre álló adatok alapján nem változtatható meg. Kérte, hogy másodfokú bíróság bírálja felül az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelőségét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b) és c) pontja szerint. Pontosított fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatására, másodlagosan hatályon kívül helyezésre irányult. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárás volt hiányos, mert a törvényszék a szükséges bizonyítást nem folytatta le.

[9] Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 6:245. § (3), a Ptk. 6:22.§ (2), és a Ptk. 6:23.§ (1) bekezdésében és a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglalt szabályokat, amikor úgy ítélte meg, hogy az 5 éves elévülési idő 2024. augusztus 15-én eltelt. Arra hivatkozott, hogy a felújítás 2020. szeptemberében ért véget, és ezt követően az alperes 2020. szeptember 20-tól adta bérbe a felújított perbeli ingatlant Személy1 és családja részére. Emellett a felek közötti érzelmi, élettársi kapcsolat fennállt egészen 2023. április 22-ig és 2023. júniusáig azért nem követelte a beruházás értékét az alperestől, mert egyrészt bízott a kapcsolatuk helyreállításában, másrészt azért, mert az alperes ígéretet tett az elszámolásra. Feltételezése szerint az alperes kihasználta a felperes jóhiszeműségét és kizárólag azért tartotta fenn az élettársi kapcsolatot 2023. áprilisáig, hogy a felperes ne követelje a beruházás értékét rajta.

[10] Az elévülési idő a munkálatok tényleges befejezésével kezdődhetett volna, azonban az elévülés a felek kapcsolata alatt nyugodott, ezért az elévülési idő kezdő időpontja 2023. április 23. napja, amihez képest a keresetlevelet az elévülési időn belül adta be az elsőfokú bírósághoz. Álláspontja szerint - az elévülés figyelmen kívül hagyásával - a vitatott kérdésekre vonatkozóan szükséges a tényállás további tisztázása és a felajánlott bizonyítás lefolytatása a beruházás körében.

[11] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú részítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[12] Előadta, hogy a felperes az elévülés nyugvására nem hivatkozott az elsőfokú eljárásban, ezért arra a Pp. 373. § (2) bekezdés értelmében nincs jogszerű lehetősége a fellebbezésben. Ezzel együtt hangsúlyozta, hogy az élettársi kapcsolat fennállása a bírói gyakorlat szerint nem eredményezi az elévülés nyugvását, továbbá a felperes a személyes meghallgatása során azt nyilatkozta, hogy az élettársi kapcsolatuk utolsó 45 hónapja alatt is számonkérte az alperest, hogy mikor adja meg a tartozását. Cáfolandó a felújítás befejezésének felperes által megjelölt 2020. szeptemberi időpontját, csatolta a perbeli ingatlan bérbeadására 2019. október 20-án kelt szerződést, ami szerint a bérlő ezen a napon lépett birtokba. Tagadta, hogy tudatosan, a felperes kijátszása végett tartotta fenn az élettársi kapcsolatot 2023. áprilisig.

[13] Hivatkozott arra is, hogy mivel a felperes a fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, és az annak alapjául megjelölt eljárási jogszabálysértés nem állapítható meg, ezért a Pp. 382. §-ban írtak alkalmazásának van helye.

[14] A fellebbezés alaptalan.

[15] Az elsőfokú bíróság a részítéletében helyes tényállást állapított meg, érdemi döntésével és annak indokaival is egyetértett az ítéltábla, a fellebbezés kapcsán a következőkre mutat rá.

[16] A felperes fellebbezésében kizárólag az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 380. § c) pontja alapján, annak megváltoztatása iránti kérelmet nem terjesztett elő. A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem korlátai között gyakorolhatja. A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a fellebbező félnek a fellebbezésében határozott kérelmet kell előterjesztenie, meg kell jelölnie, hogy az ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését kéri-e.

[17] A felperes ugyanakkor hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság anyagi jogi szabályt sértve adott helyt az alperes anyagi jogi – elévülési - kifogásának. Ez utóbbi miatt formálisan helyes volt a fellebbezési kérelem indokolása annyiban, hogy az elévülés bekövetkeztének hiányában a követelésről érdemben nem lehetett volna döntenie, mert az elsőfokú eljárásban erre vonatkozó bizonyítás nem zajlott.

[18] Az ítéltábla a Pp. 110. § (3) bekezdésében írt tartalom szerinti elbírálás elvének megfelelően észlelte a fellebbezési indítvány és a fellebbezés tartalma közötti azon ellentmondást, hogy a fellebbezés az eljárási jogszabálysértés mellett anyagi jogszabálysértést is megjelölt, arra is hivatkozott, viszont a fellebbezési kérelem kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. A felperes maga sem hivatkozott arra, hogy formailag az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének ne tett volna eleget, a fellebbezés arra irányult, hogy az elsőfokú bíróság megállapításai a lefolytatott bizonyítási eljárás hiányában tévesek. Ezek az előadások azonban nem feleltethetők meg a Pp. 380. § c) pontjában írtaknak.

[19] Mindennek azért van jelentősége, mert a Pp. 380. § c) pont alapján akkor lehet helye az elsőfokú (rész)ítélet hatályon kívül helyezésének, ha az olyan orvosolhatatlan formai

hiányosságban szenved, amely miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan. E rendelkezés értelmezése során a jogalkotó azon szándékából (Pp. 380. §-ához fűzött részletes indokolás) lehet kiindulni, amely szerint a törvény a másodfokú bíróság által mérlegelhető hatályon kívül helyezési oknak minősülő lényeges eljárási szabálytalanságok köréből emelte át külön tényállássá ezen hatályon kívül helyezési okot. Az indokolás ugyan tartalmi hiányosságot említ, miközben a törvény szövegében a formai hiányosság kifejezés szerepel, de az indokolás segít a törvényszöveg értelmezésében, amikor kifejti, hogy akkor van helye ezen okból hatályon kívül helyezésnek, ha az ítélet a törvényben előírt kötelező tartalmi elemek közül egyáltalán nem tartalmazza a rendelkező részt vagy az indokolást. Mivel az előterjesztői indokolás és a törvényszöveg a jogszabályhelyre a formai hiányosság és a tartalmi hiányosság kifejezéseket egyaránt használja, arra lehet következtetni, hogy ezeket egyforma jelentésűnek tekinti, ebből pedig az következik, hogy az orvosolhatatlan formai hiányosság szélesebben értelmezhető mint pusztán az ítélet valamely részének teljes hiánya, így a jogszabályhely vonatkoztatható azokra az esetekre is, amikor az ítélet nem tartalmazza a jogszabályban előírt tartalmi kellékek valamelyikét. Ezeket a Pp. 346. §-a sorolja fel, szabályozva az ítélet tagolását és az egyes részek tartalmi elemeit.

[20] Az ítélet ezen elemekben megmutatkozó hiányosságai tehát indokolhatják Pp. 380. § c) pontjának alkalmazását. Ugyanakkor nem bármelyik elem bármilyen mértékű hiánya, mert két korlátja is van a hatályon kívül helyezésnek. Az egyik korlát az előterjesztői indokolás alapján az, hogy a fogyatékoságnak olyan mértékűnek kell lennie, hogy az elsőfokú bíróság döntése vagy jogi álláspontja, tehát döntésének indokai hiányozzanak, így a másodfokú eljárás tárgya hiányozzon, emiatt az elsőfokú ítélet ne legyen felülbírálható. A másik korlát pedig az, hogy a hiányosság ne lehessen orvosolható, ami alatt elsősorban az ítélet kiegészítése vagy kijavítása értendő. Nincs helye tehát hatályon kívül helyezésnek olyan hiányosság miatt, amely az érdemi felülvizsgálatot nem befolyásolja, és olyan miatt sem, amely a másodfokú eljárás folyamatban léte alatt orvosolható.

[21] Ezen értelmezés mentén a bírói gyakorlat nem pusztán formális hiányosságok esetén tartja alkalmazhatónak a Pp. 380. § c) pontját, hanem ezen rendelkezést kiterjesztően értelmezve olyan esetekben is, amikor az elsőfokú ítélet tartalmaz ugyan rendelkező részt és indokolást is, azonban az ítélet összességében olyan fogyatékoságban szenved, amely az érdemi felülbírálatot lehetetlenné teszi.

[22] Ilyennek tekinti a bírói gyakorlat azt, ha az elsőfokú ítélet indokolása annyira tömör, hogy abból az elsőfokú bíróság jogi indokai nem állapíthatók meg, így nem tudható, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét mire alapította. Hatályon kívül helyezést megalapozó körülmény lehet az is, ha az ítélet jogi indokolása teljesen elválik a perben érvényesített jogtól, vagyis az ítélet indokai semmilyen módon nem, vagy csak érintőlegesen kapcsolhatók a per tárgyához. Megalapozhatja a hatályon kívül helyezést, ha az ítélet csak a jogszabályok felsorolását és tömör jogi indokolást tartalmaz, de a jogszabályok adott ügyre alkalmazása elmarad.

[23] Ezekben az esetekben a másodfokú bíróság abból indul ki, hogy a Pp. 346. § (5) bekezdése meghatározza a jogi indokolást tartalmát, eszerint az tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat, és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb

körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[24] Ha ezen tartalmi követelmények oly mértékben hiányoznak, hogy az elsőfokú bíróság perbe vitt joggal kapcsolatos jogi álláspontja nem állapítható meg, akkor az elsőfokú ítélet nem bírálható felül, hiszen hiányzik a felülbírálat tárgya, a jogi álláspont. Ez pedig értelemszerűen a másodfokú eljárás folyamatban léte alatt sem orvosolható.

[25] Előfordulhat, hogy az ítélet nem tartalmazza az elsőfokú bíróság által megállapított tényeket [Pp. 346. § (4) bekezdés], ez olyan formai hiányosság, amely egyben tartalmi jellegű is, mivel az ítéleti döntésnek a tényálláson kell alapulnia, és a bíróságnak a határozata jogi indokolásában kell számot adnia arról, hogy a tényeket mely bizonyítékok alapján, milyen körülmények figyelembevételével állapította meg. Ítéleti tényállás nélkül nincs lehetősége a másodfokú bíróságnak arra, hogy a felülbírálati jogkörében – akár bizonyítás lefolytatása eredményeként – a tényállást módosítsa vagy kiegészítse, de nincs is mire alapítania a döntését, ezért a fellebbezés érdemi elintézésének akadálya van (BDT2023. 4623.).

[26] Az ítéltábla a fellebbezésnek a fentiek miatt releváns ellentmondását a felperes nyilatkoztatásával feloldotta (Kúria Pfv.20.853/2024/6.). Eszerint a felperes a fellebbezésében valójában nem a részítélet, hanem az elsőfokú eljárás hiányosságaira kívánt hivatkozni annyiban, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást nem folytatta le. Emiatt a pontosított fellebbezési kérelmében elsődlegesen az elsőfokú részítélet megváltoztatását kérte, ha a rendelkezésre álló adatok alapján van erre lehetőség és másodlagosan kérte annak hatályon kívül helyezését.

[27] Mivel a részítélet rendelkező részében az első keresetet elbírált az elsőfokú bíróság, az indokolásban az ehhez szükséges tényállást rögzítette, továbbá a megfelelő jogszabályok ismertetése mellett szabatosan megfogalmazott, tömör indokolással okát és magyarázatát adta a döntésének, ezért a fellebbezés téves álláspontjával szemben nincs olyan (sem tartalmi, sem formai) hiányossága, ami az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[28] A jelen esetben az elsőfokú bíróság helyesen indult ki a részítélettel elbírált kereset vizsgálatánál abból, hogy elsőként az alperes elévülési kifogását vizsgálta. Az alperes ellenkérelmében amiben a Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pontja értelmében az anyagi jog olyan rendelkezésére [Ptk. 6:23. §] hivatkozott, amely alapján a felperes keresetében megjelölt jog érvényesítése akadályozott. Az elévülési kifogás ugyan nem szünteti meg az anyagi jogot, csak egy, az anyagi jogban gyökeredző, az alanyi jog érvényesíthetőségét gátló, azt akadályozó kifogásnak minősül.

[29] Helyesen mutatott rá arra az alperes, hogy felperes az elsőfokú eljárásban nem állította, hogy az ingatlan felújítása 2020. szeptemberében fejeződött be, továbbá az elévülés nyugvására sem hivatkozott, a követelés esedékességét maga jelölte meg 2019. augusztus 15-én illetve 16-án. Minden ettől eltérő, a másodfokú eljárásban tett tényelődás a Pp. 373. § (2) bekezdésébe ütközik, az e tényállításokat alátámasztani hivatott bizonyítékokra a Pp. 373. § (3) bekezdése alapján a felperes alappal nem hivatkozhat. Utal rá az ítéltábla, hogy

ugyanaz vonatkozik az ingatlan felújításának befejezésével kapcsolatos alperesi tényelőadással összefüggésben a 6. sorszám alatti fellebbezés kiegészítésben előadottakra és az ott csatolt bérleti szerződésre is.

[30] A teljesség kedvéért jegyzi meg az ítéltábla, hogy az elévülés nyugvására a félnek anyagi jogi kifogásként hivatkoznia kell, arra a bíróság hivatalból nem lehet figyelemmel. Mindemellett a felperes által előadottak nem is támasztották alá az elévülés nyugvását, különös tekintettel arra, hogy a felek egyező előadása szerinti az életközösségi kapcsolatuk 2023. április 23-án szakadt meg, így a Ptk. 6:24. § (2) bekezdéséből következően az elévülés nyugvása legfeljebb 2024. április 23-áig tarthatott. Az életközösség megszakadása után a felperes alappal semmiképpen nem lehetett abban a hiszemben, hogy a követelését az alperes megfizeti.

[31] A felperes a keresetlevelében, majd a válasziratában és a perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozatában is 2019. augusztus közepi időpontot jelölt meg az első keresete alapját képező követelése esedékességeként. Az alperes elévülési kifogását arra hivatkozással tartotta alaptalannak, hogy 2024. júliusában írásban felszólította az alperest a tartozása megfizetésére, amivel - álláspontja szerint - az elévülést megszakította.

[32] Mindezen perfelvételi nyilatkozatokból az elsőfokú bíróság okszerű következtetéssel jutott arra, hogy a felperes első keresetében meghatározott követelés elévült, mert az esedékességétől számított 5 éven belül nem érvényesítette azt bíróság előtt. Abban sem tévedett, hogy a felperes által hivatkozott jogi tény (a tartozás megfizetésére való írásbeli felszólítás) a Ptk. 6:25. § (1) bekezdése értelmében nem alkalmas az elévülés megszakítására. Jogszerűen vonta le ezért azt a következtetést, hogy az első kereset elbírálásához további bizonyítás lefolytatása nem szükséges.

[33] Miután az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a részítéletben elbírált követelés elévült, nem volt jelentősége sem a jogviszony minősítésének, sem annak, hogy a felperes egyébként egymással ellentmondó előadásokat tett arra vonatkozóan, az álláspontja szerint visszterhes megbízási szerződésből őt milyen kötelmi alapú igény illeti meg (tulajdonjog, vagy megbízási díj vagy vállalkozási díj). A felperes a perben pénzkövetelést érvényesített, így a tulajdoni igénnyel kapcsolatos előadásának eleve nem lehet jelentősége. Az pedig ugyancsak irreleváns, hogy vállalkozási vagy megbízási szerződésről beszélünk-e, tekintettel arra, hogy mindkét szerződéstípus esetén az elévülés időtartama 5 év.

[34] Mindezek miatt az ítéltábla az elsőfokú részítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[35] A felperes az első keresetét illetően pervesztes lett, ezért az ez után fizetendő – de a részére engedélyezett, az eljárási illetékre kiterjedő részleges költségfeljegyzési jog miatt ténylegesen meg nem fizetett – kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján köteles a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM. rendeletben írt módon.

[36] Azzal, hogy az alperes jogi képviselője a fellebbezési ellenkérelméhez csatolt ügyvédi megbízási szerződés szerint a tárgyalásonkénti 200.000,- Ft költségtérítés mellett a másodfokú eljárásra egyösszegű 1.500.000,- Ft ügyvédi munkadíjat kötött ki, de ezt nem bontotta meg az egyes kereseteihez igazodóan, nem határozta meg konkrétan, hogy a részítélettel elbírált keresetre milyen mértékű másodfokú perköltséget számít fel (Pp. 81. §), így a perbeli keresetek elbírálása után lesz megállapítható a felek pernyertességének aránya. Emiatt a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján a másodfokú eljárás folyamán tartott tárgyalás után járó költségtérítés megfizetésére köteles az eredménytelenül fellebbező felperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontjára is figyelemmel.

Győr, 2025. november 20.

dr. Szalay Róbert sk.

dr. Kovács Zsolt sk.

dr. Konarik Attila sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró